

brug og som blev muliggjort gennem statens indsats i 1978, er virksomheden i Frederiksværk et fuldt moderne og teknisk optimalt udrustet skrot-baseret stålværk. Med dette anlæg har virksomheden næsten helt frigjort sig for afhængigheden af import af skrot og opnået en fleksibilitet med hensyn til produktionens fordeling på plader og andre produkter, der ikke tidligere var mulig. Begge dele vil gøre virksomheden mindre afhængig af de svingende konjunkturer på stålmarkedet.

Nordisk samarbejde: Stålvalseværket har haft et mangeårigt samarbejde med det statsejede Norsk Jernverk. Det har drejet sig om levering af valseemner fra den norske virksomhed og i de senere år er der tillige etableret et salgsmæssigt samarbejde til fordel for begge virksomheder.

Med den nu fuldførte udbygning af Stålvalseværkets strengtøbningsanlæg er der opnået det tekniske grundlag for et produktions- og salgsmæssigt samarbejde af et omfang, der ikke tidligere var muligt og som allerede har givet sig udslag i aftaler om levering af betydelige mængder valseemner fra den norske virksomhed. Samarbejde mellem de to virksomheder er således under udvikling og vil antagelig kunne udbygges yderligere til gavn for begge virksomheder.

Alternativer: Uden en betydelig finansiel indsats er Stålvalseværkets eksistens stærkt truet. Hvorvidt udenlandske stålkoncerner i givet fald ville overtage virksomhedens anlæg med henblik på videre drift i det nuværende eller i reduceret omfang er ganske uvist. Der har ikke været ført forhandlinger herom. Uden en rekonstruktion med dansk indsats der giver råderum for uafhængige dispositioner ville selskabet stå i den værst tænkelige forhandlingsposition. Resultatet ville blive betydelige tab for aktionærerne, staten og selskabets øvrige danske kreditorer med risiko for at slå en gennem år opbygget salgsorganisation og teknisk organisation i stykker, som det vil blive særdeles kostbart at genopbygge. De beskæftigelsesmæssige virkninger, virkningerne for valutaindtjeningen og for skrot-handelens organisation i en sådan situation, kan ikke nærmere vurderes, men vil under alle omstændigheder blive særdeles ugunstige.

Det Danske Stålvalseværk A/S er et særtilfælde i dansk erhvervs politik. Allerede fra selskabets start for 40 år siden var der tale om en forenet indsats fra danske erhvervs virksomheder og fra

statens side. Senere tilbagebetales statens ansvarlige lån, men i 1978 var opstået en situation, som på ny gjorde statens medvirken nødvendig og resulterede i, at Folketinget i juni 1978 vedtog en lov om statsindskud og statsgarantier. Som indledningsvis omtalt blev det ved lovforslagets fremsættelse fremhævet, at der kunne være risiko for, at den indsats, der dengang blev gjort fra privat og statslig side, kunne vise sig utilstrækkelig, således at der kunne opstå behov for yderligere kapitaltilførsel. Ugunstige konjunkturforhold og forhold af delvis ekstraordinær karakter har i den forløbne tid bekræftet denne frygt. Den finansielle indsats, der i nærværende lovforslag forudsættes gjort fra staten, fra aktionærerne og fra selskabets danske bankforbindelser, kan heller ikke i dag garanteres at være tilstrækkelig til at sikre Stålvalseværkets overlevelse som uafhængig dansk virksomhed i en længere årrække. Med planens gennemførelse sikres der virksomheden dispositionsfrihed nogle år og forhindres øjeblikkelige tab af betydeligt omfang og yderst uheldige beskæftigelsesmæssige og miljømæssige følger.

Den herved indvundne tidsfrist må samtidig benyttes til en omhyggelig vurdering af, hvorvidt der på længere sigt er basis for bevarelse af en uafhængig dansk stålproduktion baseret på genbrug af skrot. Det er klart, at de kommende års udvikling i stålkonjunkturerne vil få afgørende indflydelse på disse vurderinger. Der findes ikke autoritative internationale prognoser herfor, men der kan henvises til internationale udsagn om, at de sidste 5 års stålkrise har begrænset investeringerne i stålindustrien så meget, at en normalisering af stålmarkedet skulle kunne ventes, således at det ikke længere bliver almindeligt, at stål udbydes til tabsgivende priser baseret på offentlige tilskud af forskellig art i de fleste stålproducerende lande. Som ovenfor omtalt har den seneste udvikling på stålmarkedet været til gunst for stålproducenterne, men hvorvidt der kun er tale om et midlertidigt fænomen lader sig næppe afgøre. Det vil således ikke være forsvarligt at hævde, at den forenede indsats der nu foreslås fra statens og fra privat side, ikke er behæftet med risiko, men man bør samtidig ikke se bort fra den risiko, det ville indebære, at dansk stålproduktion skulle ophøre forud for et skift i stålkonjunkturerne, som ville medføre, at landet hårdt kom til at savne den virksomhed, der gennem årene er gjort så stor en indsats for at opbygge.